

Dövlət Strategiyası'nın həyata keçirildiyi dövr müsbət dinamika ilə müəyi olunub

Qloballaşan dünyanın sürətlə dəyişən tələbləri təhsil sahəsində də çevik, keyfiyyət dəyişikliklərinin qəbulunu tələb edir. Daim dəyişən təhsilçiyə həyatın bütün sahələrində öz təsirini göstərməkdədir. Bu baxımdan yeniliklərə sürətlə adaptasiya olunmaq üçün təhsil strategiyaları'nın monitorinqi və müsbət meyillərin nəzərə alınması qaçaqlmazdır.

Yəliyunda 7-də ADA Universitetində Avropa ittifaqının Azərbaycanı nümayəndəliyinin dəstəyi ilə başlayan "Təhsilin strateji planlaşdırılması: düüncü və perspektivlər" adlı III beynəlxalq elm və təhsil konfransı da bu məqsədlərə çatmaq üçün mühüm təməliyət kəsb edirdi. Tədbiri açan ADA Universitetinin prorektoru Vəfa Kazdal qeyd edib ki, ikigünlük konfransın məqsədi 2013-cü ilin oktyabrında Prezident İlham Əliyevin imzaladığı "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası"nın həyata keçirilməsində nə keçən son beş il ərzində tədiedilmiş təticilərin beynəlxalq təcrübə ilə müqayisədə təhlil və müzakirəsini aparmaqdır. V. Kazdal elmi konfransa 50-dən çox tədqiqatçının təqdim olunduğunu, onlardan 15 -nin Elmi Təfəndə bəyənildiyini, konfrans gediində iştirakçılara təqdim olunacağını bildirib.

Təhsil ictimaiyyəti üçün mühüm tədbir

Konfransda çəxə edən təhsil naziri Ceyhun Bayramov "ADA" Universitetində artıq nə halda alması təhsil konfransının təhsil ictimaiyyəti üçün mühüm tədbirə çevrildiyini bildirirək, bu təhsil ocağının ölkəmizin qabaqcıl təhsil müəssisələrində biri olduğunu, burada təhsil sahəsində bəzi xüsusi fakültənin akademik proqramları nə mövcudluğunu, tədqiqatların və müxtəlif layihələrin həyata keçirilməsinin təhsil fəiləri üçün önəmli hadisə olduğunu diqqətə çatdırıb.

Nazir qeyd edib ki, təhsil sahəsində strateji hədəfləri müəyyə edən və Təhsil Nazirliyi üçün fəaliyyət planı xarakteridən "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası"nın qəbulundan təxminən 5 il vaxt keçir. Bu müddət ərzində bir sıra hədəflərə çatmaq istiqamətində mühüm addımlar atılıb, vacib nailiyyətlər ədilib.

Təhsil Təhsilin məzmunu, illimüədarəetmə, infrastruktur və maliyyə məsələlərində birtəxət bəbüs rəalladları pilot layihələrin həyata keçirilib. Təhsil siyasətinin vacib göstəriciləri olan fəalilik, keyfiyyət, bərabər imkanlar və səmərəlilik bəxşəndən əd olan rəqəmlərə əsaslanaraq bütün sadalanan məsələlər üzrə müsbət dinamika ədilib.

Yeni dərəcəli kurikulumlar XI sinifdə tətbiq ediləcəkdir

Nazir Dövlət Strategiyasının qəbulundan ötən müddət ərzində təhsilin məzmununda bə vermə dəyişiklikləri didiqtə çatdırıb. Onun sözlərinə görə, məzmun istiqamətində nə mühüm nailiyyətə ondan ibarətdir ki, 2008-ci ildə nə bəyləyərək ümumi təhsil müəssisələrində yeni kurikulumların tətbiqi prosesi bəa çatmaqdadır. Artıq növbəti tədris ilində yeni kurikulumlar XI sinifdə tətbiq ediləcəkdir. Bu uzun və çətin proses çərçivəsində hər bir fənn üzrə yeni məzmun standartları hazırlanıb, 150 mindən artıq illim təlimlərə cəlb olunub, yeni məktəbdaxili qiymətləndirmə mexanizmi yaradılıb və tətbiq edilib. Eyni zamanda, yüzlərlə nüsxədə yeni dərəcəli və illimləri üçün vəsait, yeni məktəbdaxili qiymətiqiymətləndirmə sistemi hazırlanıb. "2016-cı ildə keçirilmiş SPIRLS tədqiqatının nəticələri göstərib ki, yeni kurikulumlarla təhsil almış şagirdlərin nə vətəni proqramlarla təhsil almış şagirdlərdən zəif nəticə göstərməyib. Azərbaycanın nəticələri 2011-ci ildə aparılan tədqiqatlarla müqayisədə 462 balдан 472 balə yüksəlib. Yüksək və mükəmməl nəticə göstərmiş şagirdlərin sayı 2 dəfə artıb".

Təhsilin keyfiyyəti və bərabər imkanlar

T?hsil naziri c?x???nda ölkəmizin 2019-cu ildə TIMSS beynəlxalq qiymətləndirməsində də iştirak edə cəyini bildirib. Bu isə "agird nailiyyətlərinə" təsir edən amillərin müəyyənli?ədirilməsi baxımından vacib. "həmiyyətlə kəsbedəcəklər Bundan?lav?etdris planları?nın strukturu, dərsləyünün həcmi, digər amillərin?agird nailiyyətlərinə v?sa?sa?lamı?na?tə?siri, ayr?ayr? fənlərin?m?zmun v? qiymətləndirmə? çərçiv?l?ri istiqamətində?tədqiqatları da T?hsil Nazirliyinin maraq dairəsindədir. "T?hsilin keyfiyyətinə v? insanlar?nın uzun müddətdə rifah?na?tə?sir edən?n vacib amillər?d?n biri erkən?ya? inkiqaf?il?bə?l?d?r. Bu istiqamətdə bir sıra vacib?mə?li addımları atıl?r, t?kmillə?mə?l?r aparıl?r. Son 3 ildə Azərbaycan m?ktəb?haz?rlıq il? ?hat?lilik s?viyyəsi 24%-dən 65%-? qədər qalxıb, heç vaxt m?ktəb?haz?rlıq t?kil edilməyən, yüz?rlı?ya?ay?? məntəqəsi?hat?edilib. Bu sahədə bizim planları m?z var. Ölkə?razisində m?ktəb?haz?rlı??n?hat?dairəsinin 90 faiz? çatdırılmasın?n zərurəti tutmuuq". C. Bayramov. ?lav? edib ki, bəbu vacib d?yişiklik n?ticəsində? h?m t?hsilin keyfiyyəti h?m d? b?rabər imkanları baxımından müsbət nəticələri d? ediləcəklər.

Mü?llim i?l?m?k arzusunda olanlar?n say? 3 d?f? art?b

Müəllimlərlə? bəli? da bir sənə müəllim nailiyyətlərinə? oldu?unu deyən nazir ölkə tarixində ilk dəfə olaraq 130 mindən artıq müəllimin diaqnostik qiymətləndirməyə? cəlb olmaları müvafiq ehtiyacların? müəyyən edildiyini bildirib. Diaqnostik qiymətləndirməyə? cəlb edilmə? müəllimlərin həftəlik dərslərin? yükü norması 1,5 dəfə yüksəldilməli? məktəblər? 2 dəfə artırılsın.

Müəllim i?l?m?k arzusunda olanlar?n say?nda da 3 d?f? f?rq var. Bu r?q?m 2013-cü ild? 16-17 min ?traf?nda olubsa, öt?n il 49 min n?f?r? q?d?r vakant yer?r? müraci?t edib.

Yüks?k bal toplayanlar?n mü?llimliyi seçm?si sevindiricidir

T?hsil naziri ç?x???nda ali m?kt?bl?r? keçiril?n q?bul imtahanlar?nda yüks?k bal toplayan g?nci?rin mü?llimlik ixtisas?n? seçm?sinin sevincidirici hal oldu?unu deyib: “2014-cü ild? 500 bal v? daha art?q toplayan 674 n?f?r mü?llimlik ixtisas?n? seçmi?dis?, 2017-ci ild? bu r?q?m 1370 n?f?r olub. Bununla bel?, mü?llim haz?rl???n?n m?zmunu, mü?llim f?aliyy?tinin qiym?t?l?ndirilm?s?, mü?llim-?agird münasib?t?l?ri, t?drisin keyfiyy?tinin yax??la?d?r?lmas? mövzular?n? ?hat? ed?n t?dqiqatlara ehtivac?n oldu?unu dü?ünürük”.

?qtisadiyyat?n inki?af?nda insan kapital?n?n xüsusi rolunun dan?lmaz oldu?unu vur?ulayan nazir qeyd edib ki, haz?rda ist?r ilk pe??-ixtisas t?hsil, ist?rs? d? ali t?hsil sah?sində bir s?ra mühüm layih?l?r h?yata keçirilir: "Bir fakt? n?n z?riniz? çatd?r?m ki, son illərdə 2 h?d?f? eyni zamanda nail olunub: bir t?r?fd?n, ali t?hsil mü?ssis?l?rin? q?bul edilm?dirmi?abituriyentl?rjn say? ?saslı??kild? art?b (t?xmin?n 4000 n?f?r v? ya 12%), eyni zamanda ali t?hsil mü?ssis?l?rin? q?bul bal? yüks?lib (179 baldan 239 bala, 60 bal v? ya 33.5%). ?nan?r? q ki, bu, çox ön?mli d?yi?iklikdir. Bununla bel?, pe?? v? ali t?hsil mü?ssis?l?rində t?dris olunan proqramların m?zmunu, hal-haz?rda ?m?k bazar?nda baba?ver?ns?sas tendensiyalar, innovasiya v? start-uplar istiqam?tində bir s?ra mühüm t?dqiqatların apar?lmas?na ehtiyac var".

Çox??n sonunda nazir qeyd edib ki, təhsil elə bir sahədir ki burada tədqiqat mövzuları nə həmsəy, həmdə dərinliyini məhdudluyub yoxdur: “nə?r? q ki, istənilən islahat məhz təhlil və tədqiqatlara əsaslanmalıdır. Bu mənadə təhsil sahəsində bu cür tədqiqat platforması rolu oynayan tədbirlərdəstəkləyirik. Tədqiqatçılar və qərar verən

“...xslər arasında, o cümlədən tədqiqatçılar arasında məkda?lən qədər sıx olarsa, aparılan tədqiqatların da keyfiyyəti bir o qədər yüksək olar”.

Sonra Dövlət İmtahan Mərkəzinin Direktorları arasında sənədi Məleykə Abbaszadəyə oxutdu və belə bir platformanın təhsil sistemimizin inkişafı üçün çox böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirib. O, təhsillə bağlı innovasiyaların, elmi nəticələrin müxtəssislərlə rəfindən müzakirəsinin keçirilməsinin vacibliyini diqqətə çatdırıb: “Hesab edirəm ki, innovasiyaların, ideyaların, elmi nəticələrin müxtəssislərlə rəfindən müzakirəsi ictimai maraqa və fikri bu istiqamətə yönəldə bilər”. “ADA” Universitetinin bu sahədə çox böyük iş gördüyünü deyən M. Abbaszadə bu kimi tədbirlərin təhsil qarşısında duran hədəfləri müəyyən etməyə baxmadan əhəmiyyətli olduğunu bildirib. O, qeyd edib ki, 2019-cu il bütün təhsil sistemi üçün çox böyük əhəmiyyətli olan il olacaq: “Gələcəkdə 9-cu sinifləri yəni, 11-ci sinifə girdiyi də yeni proqramlar üzrə buraxılış imtahanı verəcəklər”.

“ADA” Universitetinin prorektoru Fəridə Səmədzadə isə Dövlət Strategiyasının qəbulu və sonrakı illərdə təhsil sistemində dəyişikliklər barədə məlumat verib. Onun sözlərinə görə, Dövlət Strategiyasının qəbulundan keçən müddətdə dünyada təhsil sahəsində sürətli dəyişikliklər baş verib. Buna görə də təhsil strategiyasında bəzi müddətlər dəyişməsinə zərurət yaranıb.

Daha sonra Böyük Britaniyanın Oksford Universitetinin professoru Deyvid Briksin konfrans iştirakçılarına videomüraciət qədim olunub. Müraciətdə Dövlət Strategiyasının istiqamətləri barədə mövcud beynəlxalq təcrübə konfrans iştirakçıları üçün diqqətə çatdırılıb.

Konfrans iştirakçıları “Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası”na dair dörd istiqamət – “Bacarıqlara əsaslanan təhsil məzmununun inkişaf etdirilməsi”, “Təhsil sistemində insan resurslarının müasirləşdirilməsi”, “Təhsilə və səmərəli idarəetmə mexanizmlərinin formalaşdırılması” və “Sənaye texnologiyaları ilə cavab verən infrastrukturun yaradılması” panelləri üzrə davam etdirib.

[“Azərbaycan müəllimi” qəzeti](#)